

AANGETEKEND VERZONDEN

Provinciale Staten van Groningen
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

Oudeschip, 10 mei 2021

Betreft: ZIENSWIJZE Wet voorkeursrecht gemeenten
Uw dossiernummer: K24761
Uw documentnummer: 2021-034823

Geachte leden van Provinciale Staten,

Hierbij geef ik [REDACTED] mijn zienswijze op uw voornemen om een besluit te nemen tot vestiging van een voorkeursrecht als bedoeld in de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg), op gronden in de Oostpolder, gemeente Hogeland.

Bij besluit van 13 april 2021 hebben Gedeputeerde Staten van Groningen (GS) besloten tot de voorlopige vestiging van een voorkeursrecht op deze gronden en daarop rustende rechten. Tegen dat besluit heb ik afzonderlijk bezwaar gemaakt bij GS.

In het besluit van GS is aangekondigd dat Provinciale Staten voornemens is om binnen drie maanden een bestendigingsbesluit te nemen. Tegen dat voornemen richt zich deze zienswijze.

Het voorkeursrecht treft twee kadastrale percelen van mij in de Oostpolder, te weten:

- Uithuizermeeden, M 307, groot: 27,4643 hectare. Dit is een perceel landbouwgrond.
- Uithuizermeeden, M 308, groot: 0,1332 hectare. Op dit perceel is een opstalrecht gevestigd ten behoeve van een windturbine van Waddenwind BV (Windpark Oostpolder)

Ik wil u dringend vragen om het voorkeursrecht niet te bestendigen en de ontwikkeling die met het voorkeursrecht in gang wordt gezet, namelijk de realisering van een industrieterrein in de Oostpolder, tegen te houden.

1. Exploitatie van het akkerbouwbedrijf

Samen met mijn [REDACTED] exploiteer ik een akkerbouwbedrijf in firma (VOF) verband onder de naam Akkerbouwbedrijf [REDACTED] KvK-nummer 69701482. Ons bedrijf bestaat uit 60 ha vruchtbare akkerbouwgrond die o.a. geschikt is voor de pootaardappelteelt. Hiervan ligt 27 ha 59 a 75 ca in de Oostpolder: dit is het perceel kadastraal bekend als M 307, voorheen M 14 (inclusief het opstalrecht van een windturbine M 308). Deze grond hoort bij de beste landbouwgronden in Nederland, vergelijkbaar met landbouwgronden in de kop van Friesland, Zeeland en Flevoland. Een deel van de daar gelegen gronden heeft echter te maken met verziltingsproblematiek en aaltjes besmettingen waardoor besmettelijke ziekten in aardappelen kunnen komen. In de Oostpolder is dit niet het geval. Het vinden van vervangende landbouwgrond van dezelfde kwaliteit als de Oostpolder zal dus een groot probleem worden.

2. Toekomstperspectief

Na het afronden van de landbouwopleiding in Dronten in 2017 is onze zoon toegetreten tot de VOF, met de bedoeling het bedrijf op termijn over te nemen. De renovatie van de bedrijfsgebouwen met o.a. het saneren van asbest en het aanpassen van het bedrijfsgebouw voor de volgende generatie is op dit moment in volle gang. Dit voorkeursrecht ontnemt het toekomstperspectief. Hoe verder terwijl je op dit moment heel veel geld investeert?

3. Vervangende grond

Eind jaren 90 van de vorige eeuw is de ruilverkaveling "Hefshuizen" afgerond met als doel de landbouwgronden rondom of in ieder geval zo dicht mogelijk bij de boerderijen te situeren. Daarmee is een ideale situatie gecreëerd voor de meeste landbouwers: de meeste landerijen zijn bereikbaar over eigen grond zodat zo min mogelijk gebruik hoeft te worden gemaakt van de openbare weg. Als er in de toekomst al vervangende grond in de buurt voorradig zou zijn, dan zullen de afstanden tussen die gronden en de boerderij groter worden, dus meer verkeersbewegingen, wat niet alleen bedrijfseconomisch nadelig is, maar wat ook de verkeersveiligheid in de omgeving niet ten goede komt en energie technisch slecht is voor het milieu.

4. Waarde van grond

Grond is meer dan alleen een mogelijkheid om je bedrijf te exploiteren. Grond is emotie en niet in geld uit te drukken. De Oostpolder is een betrekkelijk jong gebied, ingepolderd in 1840, maar met een rijke geschiedenis. Generaties lang is er strijd gevoerd tegen het water. Kloosterlingen hebben de eerste aanzet gegeven voor het bedijken, daarna volgden na een politiek rumoerige tijd, een paar eeuwen later de kustboeren die meter voor meter de vruchtbare klei op de zee wisten te bevechten, maar ook de bevolking beschermde tegen het water. Een proces dat heel veel tijd, energie, geld en doorzettingsvermogen kostte.

"Het recht van de opstreckende heerden": alleen in Groningen hadden boeren dit recht om het door hen ingepolderde land aan eigen bezit toe te voegen. Hiervoor verwijs ik naar het boek 'Schaduwkust' geschreven door Ineke Noordhoff. De bijzondere ontstaansgeschiedenis van de Oostpolder rechtvaardigt extra terughoudendheid in uw planvorming voor dit gebied.

5. Familie bezit

Al tijdens de 'Kerstvloed' van 1717 stond er een boerderij op de locatie waar ook nu nog ons bedrijfsgebouw staat. Vanaf eind 1700 is deze boerderij met bijbehorende landerijen in bezit van mijn familie [REDACTED] de Bruiningsweg is hiernaar vernoemd). Een deel van de poldergronden in de Oostpolder is ook door mijn voorouders op het water bevochten. **De achtste generatie, onze zoon**, is nu aan zet om het bedrijf op deze plek voort te zetten. Het voorkeursrecht met de mogelijkheid dat deze vruchtbare grond straks ingezet wordt voor industriële doeleinden voelt dan ook - zachtjes uitgedrukt - niet goed. **Aan een jonge enthousiaste ondernemer wordt het toekomstperspectief ontnomen.**

6. Cultuurlandschap en natuur

In een heel rap tempo is jammer genoeg het oude Groningse cultuurlandschap aan het verdwijnen. Ook door toedoen van o.a. de aardbevingsproblematiek: de genoegdoening aan de Groningers en het herstel van geleden schade komt bij velen niet verder dan het schrijven van lijvige rapporten. Karakteristieke huizen verdwijnen. Het landschap verschaalt.

Al in de jaren '70 van de vorige eeuw zijn drie complete dorpen bij Delfzijl verdwenen (Heveskes, Weiwerd en Oterdum) om plaats te maken voor industriegrond waar vervolgens niets mee is gedaan. Wat jammer van dit gebied. Door velden-, daken-, dijken vol met zonnepanelen, grote windmolenparken en giga grote masten voor het transport van de energie is er niet veel meer over van de unieke weidse Groninger vergezichten.

De landbouw is door de eeuwen heen onderdeel geweest van dit cultuurlandschap. En wat te denken van de Wadden, hoe gaan we om met dit Unesco (werelderfgoed) gebied?

7. Omgeving en woongenot

De Oostpolder is nu nog de visuele buffer tussen de industrie in de Eemshaven en het oude cultuurlandschap. De mensen die er wonen kiezen bewust voor rust en ruimte en zitten dan ook helemaal niet te wachten op uitbreiding van de Eemshaven in de Oostpolder, ondanks de geweldige beloftes dat ze mee mogen denken over de invulling van een groenstrook, nieuwe straatlantaarns, een dorpsommetje en het renoveren van het dorpshuis. Het voelt zoals in koloniale tijden werd omgegaan met **Afrika: je probeert de bewoners om te kopen met glinsterende kraaltjes.**

8. Werkgelegenheid, leefbaarheid van de dorpen

Banen in de agrarische sector zullen verdwijnen. Dit zijn niet alleen de ondernemers zelf, maar ook: mechanisatie bedrijven, loonwerkers, toeleveranciers, transportbedrijven, verwerkingsbedrijven, verpakkingindustrie, onderzoeks- en keuringsbedrijven, etc. De pootgoedtak van Nederland is toonaangevend in de wereld en daarmee een prachtig exportproduct. De mensen die werkzaam zijn in de agrarische sector wonen veelal in de omgeving, zij zitten niet te springen om een baan in een glimmende fabriek van een multinational.

Technische handjes zijn schaars in Nederland, dus we zullen afhankelijk zijn van buitenlandse arbeidskrachten. Buitenlandse werknemers die tijdelijke ingehuurd worden tijdens het bouwproces verblijven veelal in de omgeving is inmiddels de ervaring. Blijvende krachten kiezen eerder voor de stad Groningen of een andere grotere plaats. **Dit zal de leefbaarheid van het platteland eerder schade toebrengen dan dat het iets oplevert.**

9. Hoe groen is de Eemshaven

Tijdens de informatieavond op 13 april 2021 deden gedeputeerde Miriam Wulfse en wethouder Eltjo Dijkhuis van gemeente het Hogeland voorkomen dat de haven van Delfzijl er is voor de zwaardere en vervuilende industrie. De Eemshaven zou een groene haven zijn. Dit beeld is mijns inziens niet juist. Hoe te denken over de vervuilende en CO2 uitstotende bedrijven als RWE en Pouw, en het energie slurpende Google datacenter in de Eemshaven?

10. Maatschappelijke discussie

Is de invulling van onze schaarse ruimte door dit soort buitenlandse multinationals wel een maatschappelijk verantwoorde keus? Gesproken wordt over een tweede datacentrum. Is het verantwoord de duurzaam opgewekte groene stroom hiervoor in te zetten, terwijl de energietransitie nog heel veel open einden heeft. Gas is geen optie meer. De verwachting is dat we door de klimaatverandering vaker te maken zullen krijgen met droge periodes, waarbij oppervlakte (zoet) water schaars is. De agrarische sector kan een verbod op het gebruik van oppervlaktewater opgelegd worden, een datacentrum zal hoe dan ook niet

zonder koelwater kunnen. **Is er al over nagedacht hoe een datacentrum er uit zal zien over 30 jaar? Hoe is de veiligheid van de bewoners geborgd bij de productie van waterstof?** Rotterdam wil de doorvoerhaven worden van waterstof. "Willen wij in het Noorden waterstof maken dat daarna naar Rotterdam en het Ruhrgebied gaat?" Citaat Dagblad van het Noorden 17 april 2021.

Slotconclusie

- Al deze plannen zijn slechts gebaseerd op **kort financieel gewin**.
Wat maakt het dat een multinational meer rechten heeft dan wij die hier al meer dan 200 jaar gevestigd zijn en onze bijdrage leveren aan de lokale economie.
- Is er geen lering getrokken uit de gaswinning, **na eerst de bodem van Groningen verkocht te hebben aan het buitenland verkopen we nu ook de bovenlaag**.
- **Het grote plan ontbreekt!!!!**

Kortom, ik verzoek u te besluiten om het voorkeursrecht niet te bestendigen, en niet mee te werken aan wijziging van de agrarische bestemming van de Oostpolder.

Hoogachtend,

P.S.

Bovenstaand adres is mijn huidige woonadres. Onze boerderij staat aan de Bruiningsweg 1, 9984 XG Oudeschip. Hier woont mijn zoon.